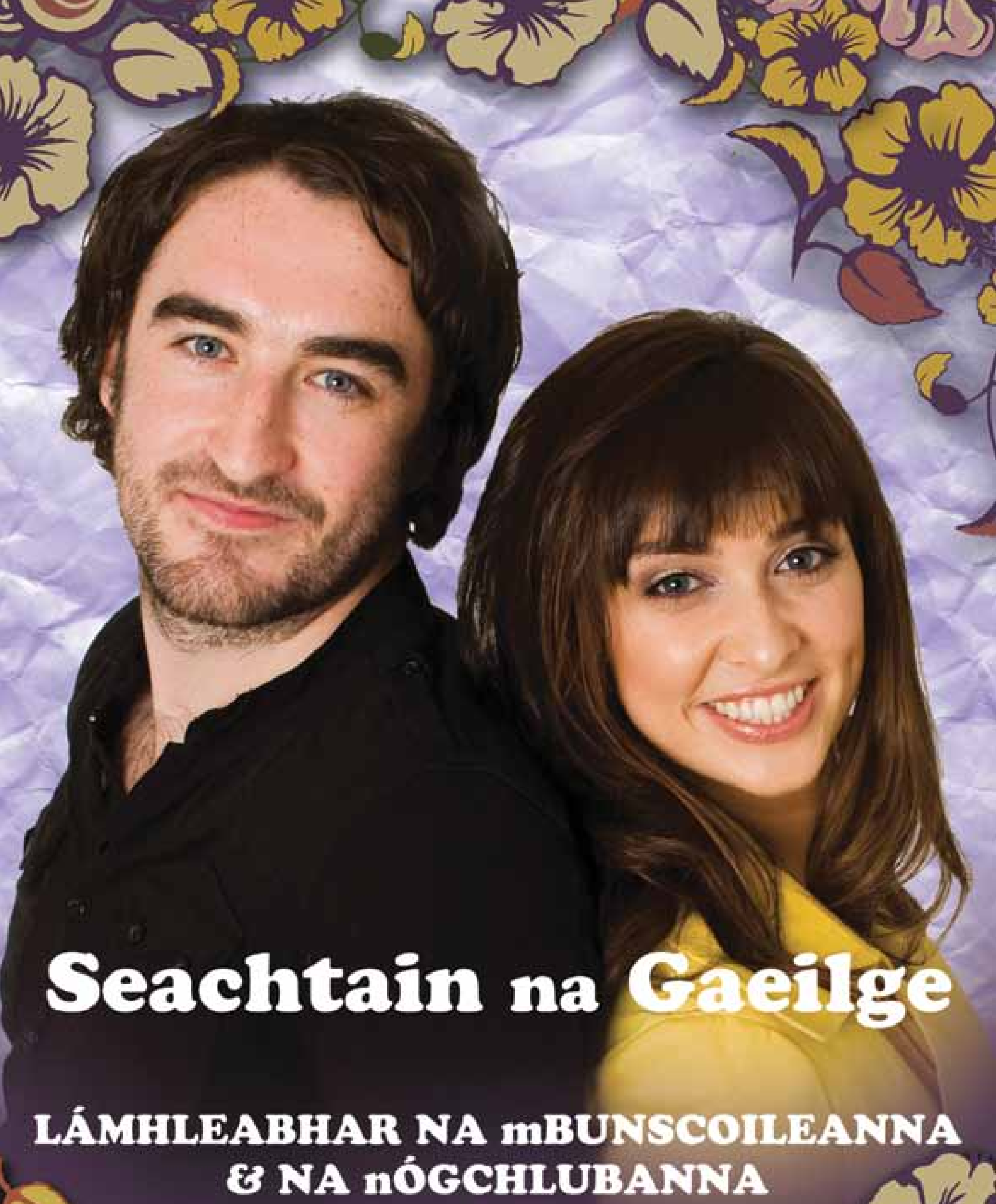

Seachtain na Gaeilge

LÁMHLEABHAR NA mBUNSCOILEANNA & NA nÓGCHLUBANNA

5 - 17 MÁRTA 2010

Croí na Teanga - It's You! Seachtain na Gaeilge

Eagraíocht faoi scáth: Conradh na Gaeilge

Maoinithe ag: Foras na Gaeilge

Príomhurra corparáide: SAMSUNG

Comhpháirtithe: RTÉ BAI

Dianchúrsaí Ullmhúcháin don Bhéaltriail Ardteiste

Intensive Irish Oral Preparation Courses

- **Cúrsaí deireadh seachtaine roimh bhéaltriail na hardteistiméirachta**
- **7 n-uaire de theagasc agus deis ag gach dalta béaltriail bhréige a dhéanamh**
- *Weekend courses prior to the Leaving Certificate Irish Oral exams*
- *7 hours tuition including individual mock Irish oral with feedback*
- **Tuilleadh eolais/***More information***: www.oralirish.ie**

Cúrsaí ríomhfhoghlama Gaeilge

Irish language e-learning courses

- **Réimse leathan cúrsaí ríomhfhoghlama do gach leibhéal**
- **Foghlaim Gaeilge ag do luas féin, sa bhaile, ar scoil nó san oifig**
- *A wide range of Irish e-learning courses for every level*
- *Learn Irish at your own pace, at home, at school or in the office*
- **Tuilleadh eolais/***More information***: www.ranganna.com**

Ranganna Gaeilge oíche do dhaoine fásta i 15 ionad timpeall na tíre

Irish language evening classes for adults in 15 centres around Ireland

Cruinneas sa Ghaeilge do Mhúinteoirí

Accuracy in Irish for Teachers

Gaelchultúr **www.gaelchultur.com | 1890 252 900**

CLÁR

1. Fáilte	Welcome	4
2. Teidil & Seanfhocail	Titles & Proverbs	7
3. Comórtais	Competitions	9
4. Foirm Iarratais	Application Form	10
5. Treoracha na gComórtas	Competition Guidelines	11
6. Comórtas Nua Ceoil	New Music Competition	12
6. Tráth na gCeist	Table Quiz	13-20
7. Ábhair Tacaíochta	Support Material	21
8. Foirm Ordaithe	Order Form	22
9. Amhráin ó Ceol 10	Songs from Ceol 10	23-26

Nóta do mhúinteoirí:
A mhúinteoirí, táimid ag cur leis an mbunachar arís i mbliana le teagmhálacha de ionadaithe ó gach scoil/ógchlub do Sheachtain na Gaeilge.
Seol ainm, ainm scoile/ógchlub, uimhir agus seoladh ríomhphost chuig eolas@snag.ie go luath.
Míle buíochas.

Note for teachers:
Dear teachers, we are adding to our database again this year with contacts of representatives from every school/youthclub for Seachtain na Gaeilge. Send your name, name of school/youthclub, number and email to eolas@snag.ie as soon as possible.
Many thanks.

DÁTAÍ TÁBHACHTACHA

NÁ DÉANAIGÍ DEARMAD!

12-02-2010
Dáta deiridh d'ordaithe ar ábhair tacaíochta

17-03-2010
Dáta deiridh le haghaidh iarratais don chomórtas amhránaíochta i gcomhar le John Spillane

26-03-2010
Dáta deiridh le haghaidh iarratais na gcomórtas

DON'T FORGET!

12-02-2010
The last date for orders of Support Material

17-03-2010
The closing date for applications for the song competition in association with John Spillane

26-03-2010
The closing date for the national competitions

AONAD DE: Conradh na Gaeilge
MAOINITHE AG: Foras na Gaeilge

Gael Linn
2010

Coláistí Gael Linn

AN GHAELTACHT
Gael Linn

DONEGAL | MAYO | CORK

Coláiste - Bun an Inbhir
Co. Dhún na nGall

Coláiste - Machaire Rabhartaigh
Co. Dhún na nGall

Coláiste - Riocaird Bairéid
Co. Mhaigh Eo

Coláiste - Baile Bhúirne
Co. Chorcaí

Gael Linn - Bí linn!

An Samhradh le Gael Linn

www.gael-linn.ie 003531 675 1200 eolas@gael-linn.ie

2010

Ródseó Chonradh na Gaeilge

ag léiriú na ndeiseanna do Phobal Óg na Gaeilge

- Ceardlanna idirghníomhacha
- Cluichí
- Plé
- Díospóireacht
- Comórtais
- Rólimirt

GNÓ TRÍ GHAEILGE! CRAIC TRÍ GHAEILGE!

Le haghaidh tuilleadh eolais nó chun áit a chur in áirithe do do scoil,
déan teagmháil linn ag: glacleis@cnag.ie 01 4757401 www.cnag.ie

Conradh na Gaeilge

A chairde,
Fáilte romhaibh chuig Lámhleabhar na mBunscoileanna agus na nÓgchlubanna 2010. Tá Seachtain na Gaeilge ag dul ó neart go neart gach bliain buíochas libh go léir a chuireann an Ghaeilge agus an fhéile chun cinn sna scoileanna agus i measc an phobail. Bhí go leor ar siúl ar fud na tíre i 2009 agus táimid ag súil go mór le scoileanna a bheith páirteach arís. Faightear neart smaointí sa lámhleabhar seo le hmeachtaí a chur ar siúl i do scoil agus tá tráth na gceist iontach ar fáil arís do na daltaí.
Beidh an dlúthdhiosca Ceol 10 ar fáil ag tús mí Márta ina mbeidh meascán de na hamhráin ab fhearr libh ó na halbaim Ceol eile agus amhráin nua atá mór sa cheol anois.
Ná déanaigí dearmad iarratais a chur isteach do na comórtais náisiúnta! Beidh deis ag na daltaí duaiseanna deasa a bhuachaint!
Bain sult agus spraoi as an bhféile agus bí ag caint linn má tá ceist ar bith agaibh!
Míle buíochas agus beir bua,

Orla Nic Shuibhne
Bainisteoir Sheachtain na Gaeilge
orla@snag.ie
01-4757 401

Welcome to the 2010 Handbook for Primary Schools and Youth Clubs.
Seachtain na Gaeilge is going from strength to strength every year thanks to all of you who promote the Irish language and the festival in schools and the community. There were many events held across the country in 2009 and we hope schools will get involved again. In this handbook you will find many ideas for fun activities for your school and there's another great table quiz for pupils.
Ceol 10 will be available at the beginning of March. It will include a mix of the songs you love from previous Ceol albums and bonus tracks of popular hits.
Don't forget to enter the national competitions! There are great prizes to be won!
Enjoy all the fun of the festival and get in touch with us if you have any queries!

Míle buíochas agus beir bua,

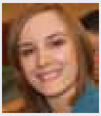

Caitríona Bairéad
Oifigeach Riaracháin agus Tacaíochta
caitriona@snag.ie
01-4757 401

NÓTA Ó UACHTARÁN CHONRADH NA GAEILGE / WELCOME

A Chairde óga na Gaeilge,

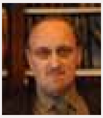

Seo chugaibh lámhleabhar 'Seachtain na Gaeilge 2010'. Is breá liom an lámhleabhar seo do scoileanna agus ógchlubanna a chur in bhur láthair.
Is í an Ghaeilge an tseoid is mó atá againn. Is inti atá ár scéal féin le fáil agus is orainne atá a cúram. Bainimis deis as Seachtain na Gaeilge ár gcuid den teanga a úsáid. Bain triail as do chuid eolais uirthi le do chairde agus le do thuismitheoirí. Má tá tusa níos fearr ná do thuistí, tá sin go hiontach. Agus má tá siadsan níos fearr ná tusa, nach fearr fós an deis foghlama atá agat. Éiríonn gach duine níos líofa ach comhrá beag nádúrtha a dhéanamh inti.
Bhí an Ghaeilge seanda nuair a bhí an Eoraip óg, agus nuair a labhraímid í éiríonn sí óg arís. Is linne go léir an Ghaeilge. Seolaimis a bhfuil ar eolas againn di ar aghaidh dár gcairde.
Baintear sult as imeachtaí na seachtaine.

Pádraig Mac Fhearghusa
Uachtarán Chonradh na Gaeilge

I am delighted to present this handbook for Irish Language Week 2010, particularly as it is a handbook for schools and youth clubs.
The Irish language is our greatest treasure. In it we find our very own story as a people, and we are its only guardians. Irish Language Week provides us all with an opportunity to use what Irish we know. Why not try out your knowledge in little conversations with parents and friends? If you are more fluent than your parents, that's great. And if parents or other grownups are more fluent than you, this is an opportunity to improve your Irish in anycase. In fact, everyone becomes more fluent with the aid of a little natural practice.
The Irish language was old when Europe was young, and when we speak Irish, it becomes young again. Irish belongs to all of us. Let's pass on what we know of it to our friends.
Enjoy the events of the week!

Pádraig Mac Fhearghusa
Uachtarán Chonradh na Gaeilge

Comhar na Múinteoirí Gaeilge

Roinnt áiseanna ar fáil anois

Tá dánphóstaeir anois ar fáil ón Lároifig. Tá an chéad dhá phóstaer sa tsraith bunaithe ar na dánta 'Teilifís' le Gabriel Rosenstock agus 'Glaoch Abhaile' le hÁine Ní Ghlinn. Táimid ag súil le haird na ndaltaí scoile a tharraingt ar an bhfilíocht chun go mbeidh sí ina hábhar plé agus iontais sa seomra ranga. Bheadh na póstaeir seo oiriúnach do sheomraí ranga sa bhunscoil nó sa mheánscoil.

Bain Triail As
Treoir do bhéaltriail Ghaeilge na hArdteistiméireachta a thugann moltaí praiticúla agus leideanna úsaideacha do dhaltaí. DVD curtha i láthair ag Bláthnaid Ní Dhonnchadha (Paisean Faisean TG4)

An Bhéaltriail (Dlúthdhiosca)
Cúig agallamh mar áis do mhúinteoirí agus do dhaltaí na hArdteistiméireachta.

An Triail
Dlúthdhiosca den dráma don Ardteistiméireacht.

Aibítir na Gaeilge
Leabhrán agus dlúthdhiosca atá úsáideach do mhúinteoirí bunscoile.

Bígí i gcomhar linn!

Comhar na Múinteoirí Gaeilge,
7 Cearnóg Mhuirfean,
Baile Átha Cliath 2.

Teil: + 353 1 639 8448
Facs: + 353 1 639 8401
R-Phost: [illegible]
Suíomh: [illegible]

RAIDIÓ Rí-Rá

PopNuacht | Top 40 | Éist

Gig Nuacht | Ar Éileamh | Iarratais

• An cairtstáisiún ceoil is fearr ar-líne & anois ar FM i rith Sheachtain na Gaeilge!

Seo do dheis daltaí a spreagadh leis an gceol is déanaí agus an chaint ar fad trí Ghaeilge www.rrr.ie

• PopNuacht don Rang

Áis múinteoireachta iontach duitse le húsáid sa rang. Cláraigh le Mairead ag popnuacht@rrr.ie nó 01 4757401

• Tabhair cuairt ar Raidió Rí-Rá & bí ar an aer linn!

Cuairteanna speisialta go dtí an stiúideo á n-eagrú againn do scoileanna & ógchlubanna i rith mhí an Mhárta. Déan teagmháil le Síne ag sine@rrr.ie

Conradh na Gaeilge

www.rrr.ie

An Roinn Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta
Department of Community, Rural and Gaeltacht Affairs

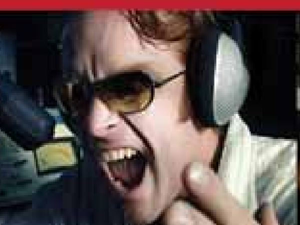

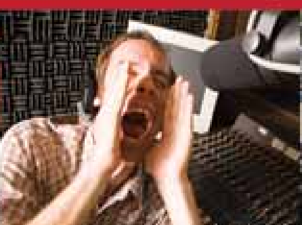

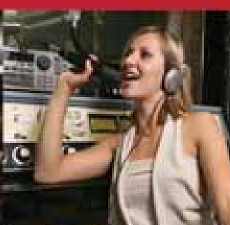

OIDEACHASÚIL AGUS SIAMSÚIL

AMHRÁIN GHAEILGE A D'FHOGHLAIM MUID AR SCOIL
AR FÁIL ANOIS AR DHLÚTHDHIOSCA AGUS AR ÍOSLÓDÁIL

WWW.JOHNSPILLANE.IE

(Níl anseo ach treoir, is féidir aon ábhar a roghnú do na comórtais seachas an comórtas ealaíne a chaithfear a bhunú ar sheanfhocal)

	Gaeilge	English
	<u>AISTÍ / FILÍOCHT (GAEILGE SHIMPLÍ):</u>	<u>ESSAYS / POETRY (SIMPLE IRISH):</u>
A.	Mo Bhaile Mo Bhréagáin An Trá	My Home My Toys The Beach
B.	An t-Earrach An Áit is Fearr Liom Amuigh i gchlos na scoile	The Spring My Favourite Place Out in school yard
C.	An Spóirt is Fearr Liom An Post is Fearr ar Domhan Cuairt ar an bPhictiúrlann	My Favourite Sport The Best Job in the World A Trip to the Cinema
	<u>AISTÍ / FILÍOCHT</u>	<u>ESSAYS / POETRY</u>
A.	Na hAinmhithe sa Choill An Bia is Fearr Liom Ag Súgradh sa Pháirc	The Animals in the Wood My Favourite Food Playing in the Park
B.	Bhí an liathróid agam anois... An Ceol is Fearr Liom Tús maith leath na hoibre	I had the ball now... My Favourite Music A good start is half the work
C.	Meánoíche a bhí ann agus ní raibh mé ábalta codladh... An bhréag is mó a d'inis mé riamh Bhí mo chara i mbaol...	It was midnight and I couldn't sleep... The biggest lie I ever told My friend was in trouble...
	<u>TÉAMAÍ PICTIÚR:</u>	<u>THEMES FOR PICTURES</u>
	Ceol Seoltóireacht Carranna Faoin fharraige Siopadóireacht Cácaí & milseáin An Fheirm	Music Sailing Cars Under the sea Shopping Cakes & sweets The Farm
	<u>SEANFHOCAIL:</u>	<u>PROVERBS:</u>
	T igh chuig <u>www.beo.ie/seanfhocail</u> le liosta cuimsitheach a fh il.	Visit <u>www.beo.ie/seanfhocail</u> for a comprehensive list of proverbs
	Ní féidir an dubh a chur ina gheal ach seal Bíonn blas ar an mbeagán Is ón cheann a thagann an cheird Is minic a bhain seangán léim as gearrán	You can only deny the truth for a while A little tastes well. The craft comes from the head It is often an ant made a horse jump

Beidh cóipeanna den Irish Daily Star ag dul chuig do gach scoil roimh Sheachtain na Gaeilge le forlíonadh speisialta le Clár Oifigiúil na Féile 2009. Déan teagmháil le Liz Doyle má bhíonn go leor cóipeanna ag teastáil ó do scoil nó ó do chlub: liz.doyle@thestar.ie

Copies of the Irish Daily Star will be sent to every school before Seachtain na Gaeilge with a special supplement with the festivals official programme for 2009. Get in contact with Liz Doyle if your school or club requires a number of copies: liz.doyle@thestar.ie

	Comórtas:	Na Ranna:	Duaiseanna:
	Físeán Físeán ar a laghad 10 nóimead ar do rogha ábhar	4 Roinn: Naíonáin Rang 1 - 2 Rang 3 - 4 Rang 5 - 6	Duais i ngach roinn €150 an duais
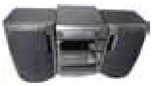	Clár raidió Clár suas le leathuair an chloig ar do rogha ábhar	3 Roinn: Rang 1 - 2 Rang 3 - 4 Rang 5 - 6	Duais i ngach roinn €150 an duais Urraithe ag: BAI
	Iris Iris suas go 16 leathanach ar do rogha ábhar	3 Roinn: Rang 1 - 2 Rang 3 - 4 Rang 5 - 6	Duais i ngach roinn €150 an duais
	Filíocht Dán ar do rogha ábhar	3 Roinn: Rang 1 - 2 Rang 3 - 4 Rang 5 - 6	3 dhuais i ngach roinn €60 don chéad duais €40 don dara duais €20 don tríú duais
	Aiste Aiste ar do rogha ábhar	3 Roinn: Rang 1 - 2 Rang 3 - 4 Rang 5 - 6	3 dhuais i ngach roinn €60 don chéad duais €40 don dara duais €20 don tríú duais
	Ealaín Ealaín bun-aithe ar sheanfhocail	4 Roinn: Naíonáin Rang 1 - 2 Rang 3 - 4 Rang 5 - 6	3 dhuais i ngach roinn €60 don chéad duais €40 don dara duais €20 don tríú duais

FOIRM IARRATAIS

Dáta: ____________________

Ainm na scoile / an ógchlub: ____

Ainm an mhúinteora / Ainm an cheannasaí: ____

Uimhir fóin: ___________________ Ríomhphost: _______________________________________

Seoladh na scoile: ____

____

____

Ba cheart go mbeadh foirm éagsúil ag dul le gach roinn e.g. Filíocht (nó Iris srl...)
Rang 1 - 2 ar fhoirm amháin, Filíocht Rang 3 - 4 ar fhoirm eile.
Cuir uimhir an líon iarratas in aice leis an roinn:

Físeán: Naíonáin _________
Rang 1 - 2 _________
Rang 3 - 4 _________
Rang 5 - 6 _________

Raidió: Rang 1 - 2 _________
Rang 3 - 4 _________
Rang 5 - 6 _________

Iris: Rang 1 - 2 _________
Rang 3 - 4 _________
Rang 5 - 6 _________

Ealaín: Naíonáin _________
Rang 1 - 2 _________
Rang 3 - 4 _________
Rang 5 - 6 _________

Filíocht: Rang 1 - 2 _________
Rang 3 - 4 _________
Rang 5 - 6 _________

Aiste: Rang 1 - 2 _________
Rang 3 - 4 _________
Rang 5 - 6 _________

*Ba chóir ainmneacha agus aoiseanna na ndaltaí / na ndaoine óga chomh maith le hainm na scoile a lua ar na hábhair a bhaineann leo (i. aistí, filíocht, téipeanna, dioscanna) agus atá ag dul leis an bhfoirm iarratais seo. Treoracha le fáil ar www.snag.ie

**Ní féidir le hOifig Sheachtain na Gaeilge aon téip, diosca nó eile a chur ar ais chugat sa phost

***Ní mór na hiarratais a chur ar ais roimh an Aoine, 26 Márta, 2010 chuig:
COMÓRTAIS, SEACHTAIN NA GAEILGE, 6 SRÁID FHEARCHAIR, BAILE ÁTHA CLIATH 2

NÓTA: TUILLEADH EOLAIS AGUS AN FOIRM SEO LE HÍOSLÓDÁIL AR www.snag.ie

RIALACHA NA GCOMÓRTAS / RULES FOR COMPETITIONS

RÉAMHRÁ

Tá sé an-tábhachtach go léifear agus go leanfar na rialacha thíosluaite do na comórtais.
Caithfidh ainm an dalta, sloinne an dalta, rang, scoil, seoladh na scoile agus ainm an mhúinteora a bheith scríofa ar chúl GACH iarratas i mBLOCLITREACHA.
Ní féidir na ranna a mheascadh. Mar shampla, má tá obair ó rang 2 agus rang 4 measctha i bhFíseán, ní féidir glacadh leis an iarratas sin toisc go ndéantar moltóireacht / measúnú ar leith ar gach roinn.
Ní ghlacfar le iarratas ar bith nach leanann na treoracha seo áit nach mbeidh seans ag an dalta an comórtas a bhua.
Faraor ní féidir le hOifig Sheachtain na Gaeilge aon ábhair a sheoladh ar ais chuig an scoil.
Go raibh míle maith agaibh!

Ealaín

- Caithfidh an ealaín a bheith bunaithe ar sheanfhocail Gaeilge.
- Beidh buaiteoir roghnaithe de réir scéime atá bunaithe 33% ar chumas ealaíne, 33% ar shamhlaíocht agus 33% ar an nGaeilge.

Aiste / Filíocht

- Tá an comórtas seo oscailte do gach dalta ar gach léibhéal Ghaeilge. Beidh buaiteoir an chomórtais seo roghnaithe de réir scéime atá bunaithe 50% ar shamhlaíocht agus 50% ar an nGaeilge.

Físeán / Clár Raidió / Iris

Bíodh na daltaí ag léiriú dráma, ag scríobh alt nó ag canadh ar an raidió nó ar cheamara, mar shampla. Tá sé i gceist go n-úsáidfear an Ghaeilge chomh fada agus is féidir i rith an tionscadail ar fad.

- Is féidir daltaí a roinnt i ngrúpaí nó an rang iomlán a bheith páirteach.
- Tabhair post faoi leith do gach éinne laistigh den ghrúpa nó lig dóibh na poist a roghnú i measc an ghrúpa. (Poist: eagarthóir, grianghrafadóir, iriseoir, taighdeoir, aisteoir, ceamaradóir, láithreoir, foireann teicneolaíochta, stiúrthóir, léiritheoir).
- Is áit mhaith iad na comórtais seo chun daoine le Gaeilge lag a thabhairt le chéile leis na daoine a bhfuil Gaeilge níos fearr acu.

Tá tuilleadh treoracha agus tuairimí ar fáil do na comórtais seo ar **www.snag.ie**

Tabhair cuairt ar www.snag.ie chun na treoracha a phriontáil go dátheangach

Comórtas Nua Ceoil
le
Seachtain na Gaeilge agus John Spillane

Tá Seachtain na Gaeilge ag reáchtáil comórtas náisiúnta ceoil do bhunscoileanna agus meánscoileanna i gcomhar leis an gcumadóir agus ceoltóir John Spillane.

Táimid ag tabhairt cuireadh do scoileanna páirt a ghlacadh sa chomórtas nua spraíúil seo trí rogha a dhéanamh ar a) amhrán as Gaeilge a chumadh, b) sean-amhrán Ghaeilge a chanadh nó c) amhrán Béarla a aistriú go Gaeilge. Is gá do gach scoil páirteach taifead a dhéanamh den amhrán roghnaithe agus na lirici agus sonraí na ndaltaí atá ag glacadh páirt a sheoladh chugainn. Glacfar leis an amhrán ar dhlúthdhiosca nó i bhfoirm MP3.

Déanfaidh John Spillane agus na buaiteoirí seisiún taifeadta le hamhrán as Gaeilge i scoil na mbuaiteoirí!

Táimid ag glacadh le hiarratais anois!

Spriocdáta na n-iarratas: Céadaoin, 17 Márta 2010

Seachtain na Gaeilge are running a national music competition for primary and secondary schools in association with composer and musician John Spillane.

We are welcoming schools to participate in this exciting new competition by choosing from the following, a) compose a song in the Irish language, b) sing an old Irish language song or c) translate an existing English-language song to Irish. All schools taking part are required to send us a recording of the chosen song, the lyrics and the details of the pupils performing.

John Spillane and the winners will do a recording session with a song in Irish in the winners' school!

We are accepting applications now!

Closing date for applications: Wednesday, 17 March 2010

Tuilleadh eolais/More information:
www.snag.ie
eolas@snag.ie *01-4757401

Roghnaigh ó na babhtaí thíos na ceisteanna is oiriúnaí do na daltaí faoi do chúram.
Níl an tráth na gceist seo oiriúnach do ranganna naíonán.
Tugtar marc amháin d'fhreagraí i mBéarla agus dhá mharc d'fhreagraí i nGaeilge.
Tá ceisteanna ar leibhéal níos deacra le fáil i Lámhleabhar na Meánscoileanna.
Le híoslódáil ó www.snag.ie.

Teilifís agus Scannáin

1. Cén dath atá ar Elmo i Sesame Street?	Gorm
2. Cad is ainm don chara is fearr le Spongebob Squarepants?	Patrick
3. Cén dath ghruaige atá ag Dora the Explorer?	Donn
4. Cén t-ainm atá ar an sioráf(giraffe) sa zú i 64 Zoo Lane?	Georgina
5. Cén saghas ainmhí é Doodles i Tweenies?	Madra
6. Cén dath atá ar bholg Barney?	Glas
7. Cén áit a chónaíonn The Hoobs?	Hoobland
8. Cén saghas ainmhithe iad Abby agus Bessy i Back at the Barnyard?	Bó
9. Cé hiad na hainmhithe dána i Shaun the Sheep?	Na muca
10. Ainmnigh na Chipmunks.	Alvin, Simon & Theodore

Eolas Ginearálta 1

1. Cén dath atá ar an ngeallach?	Bán
2. Cé mhéad roth atá ar charr?	Ceithre cinn(4)
3. Cad a chaitheann tú ar do cheann?	Hata
4. Cé mhéad méar atá in airde ag an múinteoir?	
5. Litrigh an focal 'crann'.	
6. Cén dath ghruaige atá ag Harry Potter?	Dubh
7. Cad a dhéanann cangarú?	Léimeann siad
8. Cé mhéad cent atá i Euro amháin?	100
9. An bhfuil cluasa ag éisc?	Níl
10. Cén t-am a chríochnaíonn an lá scoile inniu?	

Eolas Ginear lta 2

1. Litrigh an focal 'scoil'	
2. Cén deoch a chuirtear le tae de ghnáth?	Bainne
3. Cé acu seo is féidir a ithe; rothar, milseán, cathaoir, arán?	Milseán agus arán
4. Cad é an 7ú litir san aibitír?	G
5. Cén uimhir a thagann tar éis a hocht?	Naoi
6. Litrigh an focal 'lámh'.	
7. An bhfuil teilifís ciorcalach de ghnáth?	Níl
8. Cén fuaim a dhéanann cait?	Meow
9. Cé mhéad duine atá sa seomra?	
10. Cé mhéad dathanna atá i mbogha báistí/tuar ceatha(rainbow)?	7

• Choose from the rounds below the questions that best suit the children under your care.
• This quiz is not suitable for junior or senior infants.
• One mark is given if the question is answered in English, two if it is answered in Irish.
• More difficult questions can be found in the Secondary Schools Handbook. Download at www.snag.ie.

<u>Teilifís agus Scannáin</u>

1. Cén cruth atá ar bhrístí Spongebob?	Cearnógach
2. Cad iad na príomhdhathanna atá ar Lifeboat Luke?	Gorm agus oráiste
3. Cé mhéad piongain(penguins) atá i Ozie Boo!?	Cúigear(5)
4. Cén dath atá ar Tula ó The Hoobs?	Bándearg
5. Cén clár teilifíse ina bhfuil Shaun, Bitzer, Shirley agus Timmy?	Shaun the Sheep
6. Cén saghas ainmhí é Curious George?	Moncaí
7. Cad is maith le Scooby-Doo a dhéanamh?	Bia a ithe
8. Cad is ainm don iora i Squirrel Boy?	Rodney
9. Cad is ainm don bheirt as B.Á.C. a ghlac páirt ar X Factor 2009?	Jedward(John&Edward)
10. Cén saghas ainmhí atá mar chara ag Shrek?	Asal

<u>Eolas Ginearálta 1</u>

1. Cén áit a mbíonn an teilifís sa teach de ghnáth?	sa seomra suite
2. Cén lá ina dtagann Daidí na Nollag?	Oíche Nollag, 24ú Nollaig
3. Cad a d'ith Goldilocks don bhricfeasta?	Leite
4. Cé mhéad taobh atá ag cearnóg?	4
5. Cad a chuirtear ar cháca lá breithe?	Coinnle
6. Cén áit ina bhfaighfeá uibheacha éin?	Nead
7. Cén rud milis a dhéanann Willy Wonka?	Seacláid
8. Cad a chuirtear ar litir chun a chinntiú go seoltar í?	Stampa, seoladh
9. An féidir athchúrsáil a dhéanamh ar phlaisteach?	Is féidir
10. Cén t-ainmhí a thugann amach uibheacha Cásca?	Coinín

<u>Eolas Ginearálta 2</u>

1. Cén cruth atá ar roth?	Ciorcalach
2. Cad é a focal Ghaeilge ar 'toast'?	Tósta
3. Cad a itheann bó?	Féar
4. Cé chomh mór is a bhí Thumbelina?	Chomh mór le hordóg
5. An mbíonn duilleoga ar chrainn i lár an gheimhridh?	Ní bhíonn
6. Cad a thiománann píolóta?	Eitleán
7. Cén spórt a n-imríonn Brian O'Driscoll?	Rugbaí
8. Cathain a mbíonn an gheallach le feiceáil?	San oíche
9. Nuair atá an fear dearg ar na soilse tráchta, an féidir siúl trasna an bhóthair?	Ní féidir
10. Cad is ainm don séasúr ina bhfuil Lúnasa, Meán Fómhair & Deireadh Fómhair?	An Fómhar

iris stílbheatha ghaeilge, ar líne agus i gcló

fáigh síntiús agus léigh anois ag

www.nosmag.com

TRÁTH NA gCEIST / TABLE QUIZ - LEIBHÉAL B (GAEILGE SHIMPLÍ)

(Tá na freagraí seo ceart ag am cló. / These answers are correct at the time of print)

Teilifís agus Scannáin

1. Cad is ainm do na tuismitheoirí i My Parents are Aliens?	Brian agus Sophie
2. Cad is ainm don chara is fearr atá ag Carly i iCarly?	Sam
3. Cé mhéad scannáin den tsraith Ice Age atá déanta?	Trí cinn(3)
4. Cé hé an sár-laoch i Lazytown?	Sportacus
5. Cén dath atá ar na carachtair ar Planet 51?	Glas
6. Cad is ainm don bheirt cáiliúil i Sesame Street; Bert agus...?	Ernie
7. Cad atá ar cheann Mr. Bump i Mr. Men?	Bindealáin
8. Cén aois é Cédric sa chlár teilifíse Cédric?	8 mbliana d'aois
9. Cén áit a chónaíonn Astro Boy?	Metro City
10. An bhfuil sé fíor nó bréagach go raibh scannán The Jonas Brothers ann i 2009?	Fíor

Eolas Ginearálta 1

1. Cén focal atá as áit: Cos, leabhar, cloigeann	Leabhar
2. Céard é an staidiam is mó in Éirinn?	Páirc an Chrócaigh
3. Cén saghas spéaclaí a chaithtear nuair atá an ghrian ag taitneamh?	Spéaclaí gréine
4. An éisc nó mamach é deilf?	Mamach
5.Tá do chroí ar taobh na lámha dheise. Fíor nó bréagach?	Bréagach
6. Cén banna ceoil ina bhfuil 'The Edge'?	U2
7. Cad a dhéanann Fahrenheit agus Celsius tomhas air?	Teocht
8. Cé a scríobh an leabhar 'The Hobbit'?	JRR Tolkien
9. Cén tír as a dtagann Nicole Kidman?	An Astráil
10. Cén teanga ina raibh 'Oíche Chiúin' scríofa ann ar dtús?	Gearmáinis

Eolas Ginearálta 2

1. Cad a bhíonn i lámh an réiteora i rith cluichí peile?	Feadóg
2. Cén dath atá ar bhrat na Fraince?	Gorm, bán, dearg
3. An bhfuil cluiche corr mar spórt Oilimpeach?	Níl sé
4. Cén lá den tseachtain a bheidh Lá le Phádraig i 2010?	an Chéadaoin
5. Cén luach atá ar leath an uimhir 46?	23
6. Cén mhí ina bhfuil Oíche Shamhna?	Samhain
7. Cé a scríobh an leabhar 'Cloudy with a Chance of Meatballs'?	Judi Barrett
8. Cén tír ina bhfuil an gaineamhlach Sahara?	An Afraic
9. Cén contae ina bhfuil Gleann Dá Loch?	Co. Chill Mhantáin
10. Cé a scríobh an leabhar 'The Lion, the Witch & the Wardrobe'?	C.S. Lewis

Eolas Ginearálta 3

1. Cé a chur Humpty Dumpty ar ais le chéile arís?	Duine ar bith
2. Céard iad an dá príomhdhath ar bhrat na Spáinne?	Dearg agus buí
3. Is réalt í an ghrian. Fíor nó bréagach?	Fíor
4. Cad is brí leis an bhfocal Ghearmáineach 'Wilkommen'?	Fáilte
5. Cé mhéad taobhanna atá ag ochtagán?	Ocht gcinn(8)
6. Cad é mozzarella?	Is cáis í.
7. Cad é príomh-bhaile Co. an Chláir?	Inis
8. Cén liathróid a bhfuil an méid is mó pointí aige sa chluiche snúcair?	Dubh
9. Dá mbeadh tú ar Ramsey Street, cén sobalchlár ina mbeadh tú?	Neighbours
10. Cad is ainm do mhadra Mickey Mouse?	Pluto

RTÉ An Cór

9 nAmhrán

6 Chór

4 Chlár Teilifíse

Buaiteoir Amháin

Cad a tharlaíonn nuair a thugtar amhráin Ghaeilge, na hamhráin is coitianta a chan páistí scoile in Éirinn, do chóireanna gan Gaeilge, le foghlaim, cleachtadh agus a chanadh?

An Cór - Seachtain na Gaeilge Márta 2010 ar RTÉ 1

<u>Teilifís agus Scannáin</u>

1. Cén tír ina bhfuil H20:Just Add Water lonnaithe?	An Astráil
2. Cén cineál ainmhithe iad Darwin, Juarez & Blaster ó G-Force?	Muca ghuine
3. Cad atá an scannán Nativity bunaithe air?	Dráma Nollag
4. Cén t-athrú a tharlaíonn don mbanphrionsa i The Princess&the Frog?	Athraíonn sí go frog
5. Cad as atá Noddy déanta?	Adhmaid
6. Conas a fuair Ben an t-ainm Ben 10?	A shloinne(Ben Tennyson)
7. Cad is ainm don bhuachaill óg i The Incredibles?	Dash
8. Cé a tháinig sa dara háit i gcraobh an X Factor i 2009?	Olly Murs
9. Cad is ainm don pháiste is óige sna Simpsons?	Maggie
10. Cé mhéad rannóg atá mar chuid den All-Ireland Talent Show?	5(Uladh, Connacht, Mumhan, Laighean, BÁC)

<u>Eolas Ginearálta 1</u>

1. Cé t-amhránaí a chanann 'Happy'?	Leona Lewis
2. Cé mhéad páistí a bhí i gClann Lir?	Ceathrar(4)
3. Cén bhanna ceoil cailíní a chanann 'Untouchable'?	Girls Aloud
4. Cén bláth a fheictear go minic i Mí Fheabhra?	Lus an Chrom Cinn
5. Cad é an t-aon mamach atá in ann eitilt?	An Sciathán Leathair
6. Cén tír a fhásann an méid is mó bananaí?	An Bhraisíl
7. Cad é an baile is mó; Droichead Átha nó Dún Dealgan?	Dún Dealgan
8. Cé hé Naomhphatrún na hÉireann?	Naomh Pádraig
9. Cén tír inar thosaigh coraíocht(wrestling) Sumo?	An tSeapáin
10. Cad iad na ceithre phointí ar an gcompás?	Tuaisceart, Deisceart, Iarthar, Oirthear

<u>Eolas Ginearálta 2</u>

1. Cén t-amhránaí R'n'B a chanann 'Break Your Heart'?	Taio Cruz
2. Cad é príomhchathair na hAlban?	Dún Éideann
3. Cuir na focail seo in ord aibítire: cupán, peann, sliabh, eitleán	cupán, eitleán, peann, sliabh
4. Cá bhfeicfeá an Taj Mahal?	Agra, an Ind
5. Cén dath atá ar nóta €50?	Oráiste
6. Cén t-am é más 22:50 atá ann?	10.50pm
7. Cad é an plainéad is gaire don domhan?	Mars
8. Cé aige a raibh dhá chluas capaill?	Labhraí Loinseach
9. Cén tír ina bhfuil Dubrovnik?	An Chróit
10. Cé a chan 'The Climb' sular chan Joe McElderry é?	Miley Cyrus

<u>Eolas Ginearálta 3</u>

1. An toradh nó glasra é práta?	Glasra
2. Cé mhéad soicind atá i nóiméad go leith?	90
3. Cén tír ina ndeireann daoine 'Guten Tag'?	An Ghearmáin
4. Cé mhéad míonna ina bhfuil 30 lá iontu?	4
5. Cén chontae a fheictear Fungi an deilf ann?	Daingean, Co. Chiarraí
6. Tabhair an chéad ainm don imreoir leadóige Nadal.	Rafael
7. Críochnaigh an seanfhocal: "Bíonn cluasa fada..."	ar mhuca beaga
8. Cad é príomhchathair na Seapáine?	Tokyo
9. Cé hé Taoiseach na hÉireann faoi láthair?	Brian Cowen
10. Cén spórt a imríonn Pádraic Harrington?	Gailf

AONAD DE:
MAOINITHE AG:

Teilifís agus Scannáin	
1. Críochnaigh teideal an chláir seo 'Drake and...'?	Josh
2. Cén t-aisteoir cáiliúil atá sa chlár teilifíse Even Stevens?	Shia LaBeouf
3. Cén scoil ina bhfuil Ron Weasley?	Hogwarts
4. Cén chathair ina raibh an zú sa scannán Madagascar?	Nua Eabharc
5. Cad is ainm don chaifé ina raibh Friends ann go minic?	Central Perk Café
6. Cén scannán ina bhfuil the Furious Five?	Kung Fu Panda
7. Cén t-aisteoir a bhí mar Jacob sa scannán Twilight?	Taylor Lautner
8. Cé a bhuaigh Britain's Got Talent i 2009?	Diversity
9. Cé mhéad Ninja Turtles atá ann?	Ceathrar(4)
10. Cé a rinne an guth do Penny sa scannán Bolt?	Miley Cyrus

Eolas Ginearálta 1	
1. Cé a bhí mar chaptaen ar fhoireann rugbaí na hÉireann i 2009?	Brian O'Driscoll
2. Céard é príomhchathair na Gréige?	an Aithin
3. Cén deartháir ó The Jonas Brothers atá pósta?	Kevin
4. Cén spórt lena mbaineann Katie Taylor?	Dórnálaíocht
5. Cén staidiam a n-imríonn foireann shacair Sasana a gcluichí baile?	Wembley
6. Cén spórt ina bhfaighfeá 'birdie'?	Gailf
7. Cad é an t-aerfórt is mó i Londain?	Heathrow
8. Cén spórt lena mbaineann Luke Fitzgerald?	Rugbaí
9. Cé mhéad fáinní atá ar an siombal Oilimpeach?	Cúig
10. Cén dath atá ar gheansaí spóirt na foirne sacair Newcastle?	Dubh agus bán

Eolas Ginearálta 2	
1. Cén abhainn a ritheann trí Londain?	Thames
2. Cén siopa ina ndíoltar vitimíní agus leigheas?	Siopa poitigéara/Cógaslann
3. Cé a chanann 'Dog Days are Over'?	Florence & the Machine
4. Cad as don bhanna ceoil Snow Patrol?	Tuaisceart na hÉireann
5. Cén séasúr a fhaigheann an scoil laethana saoire na Cásca?	An t-Earrach
6. Cén teanga ina bhfuil 'Bon journo'?	Iodáilis
7. An bhfuil cósta ag an Ostair?	Níl
8. Cad é an cúige is lú in Éirinn?	Cúige Connacht
9. Cén tír ina bhfuil Rotterdam?	An Ísiltír
10. Cá chónaíonn Uachtarán na Stáit Aontaithe Mheiriceá?	sa Teach Bán, Washington D.C.

Eolas Ginear lta 3	
1. Cé a chanann 'Russian Roulette'?	Rihanna
2. Cén ball den ghrúpa ceoil 'The Saturdays' atá Éireannach?	Una Healy
3. Cé a scríobh an leabhar 'Charlotte's Web'?	E.B. White
4. Cathain a tharla An Gorta Mór in Éirinn?	1845 – 1850
5. Cá mbeidh an Corn Domhanda 2010?	An Afraic Theas
6. Cé a scríobh an leabhar 'The Cat in the Hat'?	Dr. Seuss
7. Cén dáta ar a bhfuil an lá is faide sa bhliain?	21ú Meitheamh
8. Cé a scríobh an leabhar 'The Witches' ?	Roald Dahl
9. Cé a chanann 'Cry Me Out'?	Pixie Lott
10. Críochnaigh an seanfhocal: "Is binn béal.."	..ina thost"

TRÁTH NA gCEIST / TABLE QUIZ - LEIBHÉAL C

(Tá na freagraí seo ceart ag am cló. / These answers are correct at the time of print)

Teilifís agus Scannáin

1. Cén deirfiúr cáiliúil atá ag 'Zoey 101'(Jamie Lynn Spears)?	Britney Spears
2. Cé a bhí mar Scrooge sa scannán 'A Christmas Carol' ó 2009?	Jim Carrey
3. Cén moltóir a d'fhág 'America's Got Talent' ag tús na bliana seo?	David Hasselhoff
4. Cén t-aisteoir a bhí mar Emmet Cullen sa scannán 'Twilight'?	Kellen Lutz
5. Cén scannán a bhí Ashley Tisdale(H.S.M.) ann sa Samhradh 2009?	Aliens in the Attic
6. Cé hé an moltóir Chúige Mumhain san All-Ireland Talent Show 2009?	John Creedon
7. Cé hé an príomh-aisteoir sa scannán 'Imagine That'?	Eddie Murphy
8. Cén t-aisteoir a bhí an príomh-ról aici i 'Parent Trap'?	Lindsay Lohan
9. Cén scannán ó 2009 atá bunaithe ar scoil cheoil & damhsa óna 80dí?	Fame
10. Cé a dhéanann guth Coraline Jones sa scannán 'Coraline'?	Dakota Fanning

Eolas Ginearálta 1

1. Cén áit ina bhfuil an ionad saoire 'Walt Disney World Resort'?	Florida
2. Cén bhliain ar bádh an Titanic?	1912
3. Tá Antartaice i ndeisceart an domhain. Fíor nó bréagach?	Fíor
4. Cé hé namhaid Luke Skywalker sna sean-'Star Wars'?	Darth Vader
5. Cé a chanann an t-amhrán 'Bad Romance'?	Lady GaGa
6. Cén tír ina bhfuil Budapest?	An Ungair
7. Cén baile ina bhfuil 'Fair City' suite?	Carrigstown
8. Cén abhainn a ritheann trí Pháras?	Seine
9. Cén tír ina raibh Cleopatra mar cheannaire?	An Éigipt
10. Cén déantúsóir carranna a dhéanann an Focus?	Ford
11. Cén bhliain inar tharla Éirí Amach na Cásca?	1916
12. Cé hé an príomh-mholtóir ar 'The Apprentice' ar TV3?	Bill Cullen
13. Cé leis a bhí Katie Price pósta?	Peter André
14. Cé hí an chéad bhean a d'eitil thar an Aigéan Atlantach in eitleán?	Amelia Earhart
15. Cén comhartha stoidiaca a bheadh agat agus do bhreithlá ar 15ú Samhain?	an Saighdeoir
16. Cén tír a d'úsáid stampaí poist don chéad uair?	Sasana
17. Conas a deirtear 'slán' as Fraincís?	Au revoir/à bientôt/adieu
18. Cé mhéad cárta imeartha a bhíonn i bpaicéad de ghnáth?	52
19. Cé hé Uachtarán Stáit Aontaithe Mheiriceá?	Barack Obama
20. Cé a tharraing an pictiúr The Starry Night?	Vincent Van Gogh

Eolas Ginearálta 2

1. Cén contae ina bhfuil Sí an Bhrú(Newgrange)?	An Mhí
2. Cén litir a úsáidtear le haghaidh deich(10) in uimhreacha na sean-Róimhe?	X
3. Cén contae ina bhfuil Cruach Phádraig?	Maigh Eo
4. Cén luath atá ar 21 x 12?	252
5. Cén t-ainm atá ar dheirfiúr Hansel?	Grettel
6. Cén litir ón aibítear a fheictear ar tábla snúcair?	D
7. Cad é príomhchathair na Sualainne?	Stócólm
8. Cén fhoireann a imríonn i Staidiam Goodison i Sasana?	Everton
9. Cén banna ceoil a d'eisigh an t-albam 'Only By the Night'?	Kings of Leon
10. Cén contae ina bhfuil Sí an Bhrú(Newgrange)?	An Mhí
Cé a bhí mar phearsain Sheachtain na Gaeilge i 2009?	Ian Dempsey & Bláthnaid Ní Chofaigh

AONAD DE: Conradh na Gaeilge
MAOINITHE AG: Foras na Gaeilge

ÁBHAIR THACAÍOCHTA AR DÍOL / SUPPORT MATERIAL FOR SALE

Beidh na hábhair a leanas
ar fáil go cinnte do
Sheachtain na Gaeilge 2010

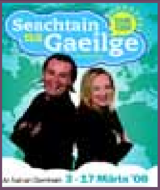

1. Póstaeir

Ní chóir go mbeidh aon chostas
ar phóstaeir bhreise
(ag braith ar éileamh)

2. Balúin

€3.50 ar 10 balúin

€35 ar 100 balúin

€130 ar 500 balúin

€220 ar 1,000 balúin

3. Greamáin
(díolta i rollaí de 250)

€10 ar 250 greamáin

€15 ar 500 greamáin

€25 ar 1,000 greamáin

4. Pinn

80c ar pheann amháin

€80 ar 100 peann

€350 ar 500 peann

€600 ar 1,000 peann

Beidh na hábhair a leanas ar fáil
má tá go leor éileamh orthu

5. T-léinte le lógó SnaG

€9 ar t-léine amháin
€90 ar 10 t-léine

€160 ar 20 t-léine

€370 ar 50 t-léine

6. Sparáin

€2.50 ar sparán amháin

€25 ar 10 sparáin

€45 ar 20 sparáin

€100 ar 50 sparáin

7. Fáinní Eochracha

€1.60 ar fháinne eochracha

€80 ar 50 fáinne eochracha

€130 ar 100 fánne eochracha

€600 ar 500 fáinne eochracha

*Tá na pictiúir thuas bunaithe ar na hábhair thacaíochta a bhí
ar díol idir 2003 - 2009

FOIRM ORDAITHE

Dáta: ____________________

Ainm na Scoile / an Ógchlub:____

Ainm an teagmhálaí:____

Uimhir fóin an teagmhálaí:__________________ R-phost:______________________________

Seoladh don ordú:____

____

Méid airgid sa seic iniata leis an bhfoirm seo: €____________ (€5 san áireamh don postas)

Liosta de na hábhair atá ag teastáil uait (cuir líon na n-ábhar sna boscaí cuí):

Beidh na hábhair a leanas ar fáil go cinnte		Beidh na hábhair a leanas ar fáil má tá go leor éileamh orthu	
Póstaeir bhreise:	☐	T-léinte do pháistí: ☐ Ollmhór ☐ Mór ☐ Meán ☐ Beag	
Balúin:	☐		
Greamáin:	☐	Fáinní eochracha:	☐
Pinn:	☐	Sparáin:	☐

NÓTAÍ TÁBHACHTACHA:

1. Cuirfear níos mó póstaer ar fáil saor in aisce do na scoileanna agus do na hógchlubanna a bhfuil siad ag teastáil uathu. Cuir an méid póstaer atá ag teastáil sa bhosca cuí.

2. Caithfear íoc as aon rud eile (faraor níl aon airgead eile ag Seachtain na Gaeilge le híoc as níos mó ábhar!)

3. Is gá seic a chur leis an bhfoirm ordaithe nó ní féidir na hábhair a chur sa phost chugat. Is gá an seic a scríobh le: SEACHTAIN NA GAEILGE TEORANTA

4. Is gá €5 a chur le haon ordú don chostas poist. Beimid i dteagmháil leat má bhíonn costas níos mó ná sin air de bharr mheáchan d'ordaithe.

Is gá an fhoirm ordaithe seo a chur ar ais faoin Aoine 12 Feabhra '10,

chuig:

ORDAITHE,
SEACHTAIN NA GAEILGE,
6 SRÁID FHEARCHAIR,
BAILE ÁTHA CLIATH 2

CAILÍN NA GAILLIMHE - Mundy
(Steve Earle; Aistrithe ag Fiach Ó Muircheartaigh)

Bhuel de thug mé cos ar an siúlóid mhór
Thart ar lár an lae
'S de bhuail mé le cailín breá dathúil
Agus thosaíomar ag plé

Agus n'fheadar é cad a thiocfaidh orm
Lena gruaig chomh dubh Is a súile gorm(a)

Ach thóg mé a lámh Thug mé rince di
Agus phóg mé cailín na Gaillimhe

Bhíomar leath-shlí tríd nuair a d'oscail an spéir
Níos déanaí ins an lae
Agus rith muid síos chuig a hárasán
Chomh bog an lae i-ay

Agus n'fheadar liom cad a thiocfaidh orm
Lena gruaig chomh dubh Is a súile gorm(a)

Ach thóg mé a lámh
Thug mé rince di
Agus phóg mé cailín na Gaillimhe

Bhuel de dhúisigh mé agus mé liom féin
D'fhág sí mé i-ay
Le mo chroí briste bhí pian laistigh

Agus n'fheadar é cad a tharla dom
Nuair a chas mé leis an gcailín sin

Tá feicthe a'am gach uile nith
Ach ní a leithéid is cailín na Gaillimhe

FOIRFE - Eddi Reader
(Eddi Reader; Aistrithe ag Reuben Ó Conlain)

Is beag liom grá / atá éasca péasca
Is fearr liom duine / atá stuama suimiúil
Tá'n saol seo róghearr / don saobhghrá
Tuigim gur gá / rith uaidh sin go brách

cúrfa: Ní mór dó bheith / foirfe
Is caithfidh sé bheith / fiúntach, yea
Más leor le go leor an rud bréagach mar stór
Is fearr liomsa dílseacht ná hór,
Ní mór dó bheith / yea / foirfe

Tá'n t-aos óg somheallta / is tá siad saonta
scaoileann a gcroíthe / ar nós na gaoithe.
Bhuel, bhí mise tráth / i m'óinsín mná
Ach tiocfaidh mo lá / Aimseoidh mé mo ghrá

curfá: Ní mór dó ....
Tá'n t-aos óg somheallta / is tá siad saonta
scaoileann a gcroíthe / ar nós na gaoithe
Bhuel, bhí mise tráth / i m'óinsín mná
Ach tiocfaidh mo lá / Aimseoidh mé mo ghrá

curfá: Ní mór dó ....
Ní mór dó bheith / fiúntach, ní mór dó bheith / foirfe

ARNA EAGRÚ AG SEACHTAIN NA GAEILGE TEORANTA

SAMSUNG

What colour is your life?

The new Samsung Genio touch. With a large touch screen, effortless social-networking capabilities and a choice of vibrant colours, staying in touch couldn't be more fun.

samsungmobile.com/ie/geniotouch

Genio touch

GRIAN GHEAL LONRACH - The Walls

(Steve Wall / Joe Walle; Aistrithe ag Fiach Ó Muircheartaigh) Ceol 08

Sleamhnaigh, sleamhnaigh leat sa spéir
Ag imeacht, meangadh gáire air
Ní féidir dul ar ais nuair a bhíonn
Is tú ag druidim leat i dtreo an ghrian

Daoine ar an taobh caol
Daoine ag rith tríd do shaoil
Ag titim glan táim as m'intinn chruinn
Breathnaigh 'nois i dtreo an cheamara sin

Tá sé ait gach uair a bhogann an ghrian an saol
Seo linn chuig an ngrian atá chomh hálainn
Seo linn chuig an ngrian atá chomh hálainn

Ag taisteal tríd an barrio
Ag stopadh i gcóir Carajillo
Clúdaigh mé i mbrat an ghrian breá ór
Tríd an samhradh geal 's tríd an bhfómhar

D'fhéadfainn éalú 's mo shaoil 'rís a thosnú
Seo linn chuig an ngrian atá chomh hálainn
Seo linn chuig an ngrian atá chomh hálainn

Ní ligfidh mé don saol sleamhnú
Preabadh mo chroí, chun mo ré a chruthú

Seo linn chuig an ngrian atá chomh hálainn
Seo linn chuig an ngrian atá chomh hálainn

GRÁ DOM LEONADH- The Swell Season

(Glen Hansard / Marketa Irglova; Aistrithe ag Liam Mac Con Iomaire) Ceol 09

Ní aithním thú, ach teastaíonn tú uaim níos mó dá bharr.
Tá mo bhriathra 'dhéanamh grinn dom, ní fhéadaim tada a rá
Cluichí 's cleasanna nach gciallaíonn tada ach a imíonn tharainn mar cheo.

Tabhair an bád atá fós ar snámh
abhaile slán gan mhoill;
Glór is dóchas, tá rogha fós ann,
(A)nois, táir slán a chroí.

Grá dom leonadh, súil is eol dom, níl aon dul ar ais;
Dallann gruaim is brón mo stuaim, is Braithim dubh ar fad.
Ach, go d'fhulaing tú go leor, is throid tú leat féin,
(A)nois, tuilleann tú(an) bua.
Tabhair an bád atá fós ar snámh
abhaile slán gan mhoill;
Glór is dóchas, tá rogha fós ann,
(A)nois, táir slán a chroí

Tabhair an bád atá fás ar snámh
abhaile slán gan mhoill;
Glór is dóchas, tá rogha fós ann,
(A)nois, táir slán a chroí.
Grá dom leonadh can do cheol a chroí
Canfad go h-ard!
D'íoc mise as rómhall..

Níl sé ann..

NUACHTÁN AN LAE AMÁRACH - Mick Flannery

(Steve Earle; Aistrithe ag Fiach Ó Muircheartaigh)
Ceol 09

Téigh 'nois is bí cáiliúil
Ná bíodh díomá orainn
Bhfuil clú is cáil le fáil againn duit (ó) a mhic?
Tá sé romhat ar pláta
Tóg pé rud atá uait
Nach fíor go bhfuil tú anseo ar leac an tsaoil móire?

<u>cúrfá:</u> An saibhreas seo mórthimpeall
Oh tá sé mórthimpeall
Féach ar ór is airgead
Féach ar cáil is spleodar
Nó ní hé go rabhas a' súil le bheith
An nuacht i gcóir an lae amárach
Hey ná breathnaigh sall tá sé thar fóir.

An mbeadh díomá ort má
Dheirim nach bhfuil sé uaim
Ní raibh a'd riamh ach mo dhearcadh cruinn ach anois
Níl sé maith go leor daoibh
Go bhfóire Dia orainn
Caithfear íoc as an bhfís atá os do chomhair.

Hey tá ceist amháin do
Níl ach ceist amháin do
Do chroí beag a' bualadh
Tá do chroí a' bualadh
Cathain a mbeidh sé tinn tuirseach
d'Amhráin bhrónacha 'tá a' seinm
Ní leanfaidh tada go deo na ndeor, faraor.

<u>cúrfa:</u> An saibhreas seo mórthimpeall...

BLADHM - Bell X1

(Crosby/Geraghty/Noonan/Philips; Aistithe ag Traic Ó Braonáin) Ceol 07

Nuair a bhfuil tú ar thaobh liom,
chaill mé mo ghreim,
Is ní bhinnse tógtha leis seo,
easpa taithí i bhfeidhm.
B'fhéidir go bhfuilim ag éirí, beagáinín sean
Ach ag breathnú ar do chruth, ag breathnú chomh teann,
Á tharraingt, á tharraingt chuig do...Bhladhm.

Táim ag iarraidh a bheith taobh leat,
i do sholais úrnua[nú]
Is suí cois tine, ar oíche fhuar dhubh[dhú]
Taobh do...Bhladhm.

Leátar do cholainn liom ar nós na Comaoineach,
Ach níor lig tú do Chríost do chloigeann a líonadh.
Tá cuimhne an ghrá seo ag crochadh (i) mo chroí,
Ach labharfainn níos mó faoi
dá dtuigeann an bhrí
Ach labharfainn níos mó faoi
dá dtuigeann an bhrí

Faigh réidh leis an scáth seo,
dod bhrú 'nois ag cromadh
Faoi na craobhacha
tar éis báisteach throm
Ar do...Bhladhm

Scaoil tú do bhladhm, istigh (i) spás mo chroí
Scaoil tú do bhladhm, ag lasadh chuile ní
Is tá do bhladhm, líonadh ballaí lena scáth.
líonadh ballaí lena scáth.

AONAD DE:
MAOINITHE AG:

Rith 2010

20,000 duine ag rith ar son na Gaeilge....

Is féile náisiúnta nua d'Éirinn é Rith 2010 a bheidh ar siúl ón 9-17 Márta 2010 mar cheann de phríomhimeachtaí Sheachtain na Gaeilge.

Beidh scoileanna, clubanna spóirt, clubanna óige, grúpaí pobail agus daoine aonair timpeall na tíre ag léiriú a gcuid tacaíochta don Ghaeilge trí pháirt a ghlacadh sa rith 1600km, ag cur bhaitín Rith 2010 ar aghaidh ó dhuine go duine, ó chiliméadar go ciliméadar, ó Bhéal Feirste go Gaillimh trí na ceithre chúige (feic an cúrsa iomlán ag **www.rith.ie**)!

Conas a ghlacann do scoil páirt i Rith 2010 má tá sibh ar an gcúrsa oifigiúil?

Is féidir ciliméadar den chúrsa a cheannach agus:

- Beidh cúpla dalta ón scoil in ann rith chun tosaigh le baitín Rith 2010 don chiliméadar sin **nó**
- Beidh an scoil ar fad in ann na reathaithe a spreagadh le bratacha, bualadh bos agus canadh amhrán nuair a bheidh Rith 2010 ag dul thar bráid (feic Pacáiste Scoile ar an taobh eile) **nó**
- Má tá tú ag iarraidh go mbeadh deis ag líon mór de dhaltaí na scoile rith taobh thiar den bhaitín, tiocfaidh Rith 2010 isteach go dtí do scoil chun an ciliméadar a rith ar champas na scoile nó ar pháirc spóirt na scoile

Conas a ghlacann do scoil páirt mura bhfuil sibh ar an gcúrsa oifigiúil?

- Mura bhfuil do scoil ar chúrsa Rith 2010, is féidir libh fós bhur dtacaíocht a thaispeáint trí chiliméadar a cheannach i mbaile eile atá ar an gcúrsa nó rith beag a dhéanamh i bhur scoil nó bhur mbaile féin.

Bealaí gur féidir an t-airgead a bhailiú don chiliméadar:

- Is féidir leis an scoil féin íoc as an gciliméadar **nó**
- Tá cártaí urraíochta ar fáil do dhaltaí do scoile ó oifig Rith 2010 chun an t-airgead a bhailiú don chiliméadar agus is féidir aon airgead breise a choimeád d'obair na scoile féin **nó**
- Is féidir siopa áitiúil a spreagadh le hurraíocht a dhéanamh ar an gciliméadar

Mar eolas, beidh ciste curtha ar bun leis an airgead bailithe ag Rith 2010 chun cabhrú le himeachtaí Gaeilge sa phobal (gach eolas ag **www.rith.ie**)

Chun clarú le Rith 2010 agus ciliméadar a cheannach nó do thuilleadh eolais agus tacaíochta, déan teagmháil linn ag: 01 4757401 nó eolas@rith.ie; www.rith.ie

www.rith.ie
eolas@rith.ie
fón : 01 475 7401